

100 **x** Zuidoost-Engeland
Kent, Sussex, Hampshire, Surrey

Dirk Musschoot

100x Zuidoost-Engeland

Kent, Sussex, Hampshire, Surrey

DE MOOISTE REISBESTEMMINGEN

Colofon

Alle informatie in dit boek was correct bij het ter perse gaan.

Omdat praktische informatie (openingsuren, toegangsprijzen...) soms snel verandert, is het aangewezen vooraleer een bezoek te plannen aan een van de attracties in dit boek, steeds ook de website van de betreffende attractie (museum, bezienswaardigheid, restaurant...) te raadplegen.

Wie aanvullende informatie of tips heeft betreffende Zuidoost-Engeland in het algemeen en de in dit boek behandelde onderwerpen in het bijzonder, mag die altijd mailen naar info@dirkmusschoot.be. Uw bijdrage wordt met dank aanvaard!

www.lannoo.com

Registreer u op onze website en we sturen u regelmatig een nieuwsbrief met informatie over nieuwe boeken en met interessante, exclusieve aanbiedingen.

Als u opmerkingen of vragen heeft, dan kunt u contact nemen met onze redactie: redactie.toerisme@lannoo.com. Alle tips over Zuidoost-Engeland en aanvullingen op dit boek zijn welkom: dirk.musschoot@telenet.be (of www.dirkmusschoot.be).

© Uitgeverij Lannoo nv, Tielit, 2013
D/2013/45/299 – NUR 512
ISBN 978 94 014 0641 3

TEKSTEN
VORMGEVING/OPMAAK
CARTOGRAFIE
REDACTIE
FOTOGRAFIE

Dirk Musschoot
Keppie & Keppie
Marie Vandevoorde
Tom Harteel

Copyright foto's Dirk Musschoot, met uitzondering van onderstaande lijst:
voorplat (grote foto), p. 17, 186, 238, 260: Visit Britain Images / p. 22 (foto 1),
47, 48, 60, 65, 89, 100, 130, 131: Visit Kent / p. 29: Shepherd Neame / p. 40:
The George in Rye / p. 51: J. Brady/Visit Kent / p. 104: Chislehurst Caves /
p. 122: Go Ape! / p. 180: Simon Mark Smith / p. 208: Watts Gallery / p. 214:
National Trust Photolibrary / p. 224: Chessington World of Adventures
p. 19, 240: collectie Dirk Musschoot

HISTORISCHE PRENTEN

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch of op enige andere manier zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Engeland!

Mijn vader kon niet onaardig tekenen en als wij met vakantie aan zee waren – in de jaren zestig was onze vaste stek Mariakerke bij Oostende – schetste hij bij voorkeur de boten en schepen die we van op ons terras zagen voorbijvaren.

Mijn vader kon goed maaltboten tekenen. Om de paar uren kwam er eentje voorbij. Ik heb het ook gedaan, veerboten getekend, en toen mijn vader vroeg of ik er niet eentje van dichtbij wilde zien, trokken we naar de pier van Oostende, waar we ze konden zien binnen- en uitvaren. Het waren reusachtige schepen en op mijn vraag waar ze vandaan kwamen of waar ze naartoe gingen, luidde het antwoord: 'Engeland!'

Engeland. Als ik groot was, zouden we daar eens naartoe gaan. Eerst zijn mijn ouders een keertje zonder mij gegaan. Ze waren thuis voor dag en dauw vertrokken en kwamen pas terug als ik al lang weer in bed lag – zo ver was Engeland. En toen kwam die keer dat ik zelf mee mocht. We maakten de oversteek met de *Oostende-Doever*; zo noemde men in die tijd die verbinding, waarbij de naam van die Britse havenstad werd uitgesproken alsof hij niet met één, maar met twee o's werd geschreven.

We vertrokken in het holst van de nacht. Eerst van Gent naar Oostende,

dan vier uur op zee. 's Avonds dezelfde weg terug. Die overtocht was vermoeiend en helemaal niet leuk. Het was ongezellig aan boord. Het rook er naar drank en sigaretten, ik zag mannen met tatoeages die voor ontbijt eieren met worst, spek, champignons en bonen aten. Geel tl-licht verspreidde zich over de groezelige lounges, waar ik op bevel van mijn ouders toch moest proberen een uurtje te slapen (op een neplederen zetel).

'Kom kijken! Kom kijken!' riep mijn vader toen het al licht was en wat we te zien kregen, was fenomenaal: de witte kliffen van Engeland. Ik was er helemaal ondersteboven van. En ik was nog meer ondersteboven van het kasteel dat we enkele uren later bezochten. Ik hoorde mensen Engels praten – de taal van de liedjes op de radio – ik at voor het eerst in mijn leven fish-and-chips (verpakt in krantenpapier!), werd bijna omvergereden door een auto (die links van de weg reed) en at chocolaatjes met muntsmaak die mijn moeder had gekocht – ik weet nog waar.

Ik ben in mijn jeugd vaak naar Engeland teruggekeerd. Het waren vaak dagtrips en sommige ervan begonnen met een maag die binnenstebuiten werd gekeerd. So *what*? En acht uur op een boot voor één dagje Engeland? Het kon me niet schelen. Ik maakte dag-

Compton Bay, Isle of Wight

uitstappen naar Londen – vier uur ter plaatse, net genoeg om een museum te bezoeken en elpees te kopen die je bij ons niet kon vinden – en leerde Canterbury kennen. De komst van de *Jetfoil*, een draagvleugelboot tussen Oostende en Dover, halveerde de overzettijd: vier uur extra op Britse bodem!

Door een ontmoeting in 1978 aan het Gardameer in Italië is Noord-Engeland mijn favoriete bestemming geworden (zie 100 x Noord-Engeland, Lannoo, 2011), maar ik ben tussendoor altijd naar het zuiden blijven terugkeren. Zuidoost-Engeland is voor mij dichtbij-Engeland

en dankzij de snelle ferryverbindingen tussen Calais en Dover en de Kanaaltunnel is het meer dan ooit een bestemming voor een daguitstap. Ik ga er shoppen, wandelen en lunchen, ik bezoek er toeristische attracties en ga er naar culturele manifestaties. Ik hoop van jou hetzelfde.

Hier ga ik shoppen, wandelen en lunchen, ik bezoek toeristische attracties en ga naar culturele manifestaties.

Dirk Musschoot

Dank aan al wie mij bij de totstandkoming van dit boek heeft geholpen: Roos Van Hoorickx (P&O Ferries), Myriam De Mulder (VisitBritain in Brussel), Tony De Clercq (Media Surplus) en de medewerkers van Visit Kent, 1066 Country, Visit Eastbourne, Visit Brighton, Visit Surrey, Visit Hampshire, Isle of Wight Tourism, Four bgb.

Inhoud

Inleiding: Engeland!	4
Zuidoost-Engeland is echt niet ver	10
Praktische informatie	12
Zuidoost-Engeland: een geschiedenis	18
Top 10	22
Hotels	24
Restaurants	34
Verklaring symbolen	45
 Kent - White Cliffs Country	 46
01 Dover - Dover Castle	48
02 Dover - The underground hospital & Operation Dynamo	50
03 Dover - Dover Museum	52
04 Dover - The White Cliffs of Dover	54
05 St. Margaret's-at-Cliffe - South Foreland Lighthouse	56
06 Deal - Walmer Castle & Gardens	58
07 Sandwich - The Secret Gardens of Sandwich	60
08 Dover - Samphire Hoe	62
 Kent - Canterbury en omgeving	 64
09 Canterbury - Canterbury Cathedral	66
10 Canterbury - Canterbury Tales	68
11 Canterbury - Canterbury Historic River Tours	70
12 Canterbury - Canterbury Heritage Museum	72
13 Canterbury - The Beaney	74
14 Goodnestone - Goodnestone Park Gardens	76
15 Faversham - Shepherd Neame Brewery Tour	78
16 Faversham - Brogdale Farm, Home of the National Fruit Collection	80
17 Whitstable - Wandeling door de stad	82
18 Whitstable - Varen met de Barge Greta	84
19 Hernhill - Mount Ephraim Gardens	86
 Kent - Het noorden	 88
20 Chatham - The Historic Dockyard	90
21 Chatham - Dickens World	92

22	Rochester - Guildhall Museum	94
23	Rochester - Rochester Castle	96
24	Gillingham - Royal Engineers Museum	98
25	Downe - Down House	100
26	Eynsford - Lullingstone Roman Villa	102
27	Chislehurst - Chislehurst Caves	104

Kent - Het westen

28	Maidstone - Leeds Castle	106
29	Westerham - Chartwell	108
30	Penshurst - Penshurst Place and Gardens	110
31	Hever - Hever Castle	112
32	Sandling - Kent Life	114
33	Sevenoaks - Knole Park & House	116
34	Ivy Hatch - Ightham Mote	118
35	Bedgebury - Go Ape!	120
36	Goudhurst - Finchcocks Musical Museum	122
37	Cranbrook - Sissinghurst Castle Garden	124
38	Groombridge - Groombridge Place Gardens & Enchanted Forest	126
39	Tenterden - Chapel Down Winery	128

Kent - Het zuiden

40	Hawkinge - Battle of Britain Museum	130
41	Lympne - Port Lympne Wild Animal Park	132
42	Tenterden (Kent) & Bodiam (East Sussex) - Kent & East Sussex Railway	134
43	Dungeness - Dungeness Old Lighthouse	138

Kent - Isle of Thanet

44	Margate - Hornby Visitor Centre	140
45	Margate - The Shell Grotto	142
46	Birchington - Powell-Cotton Museum	144
47	Cliffsend-Reculver - The Viking Coastal Trail	148
48	Broadstairs - Dickens House Museum	150
49	Ramsgate - The Spitfire & Hurricane Memorial Museum	152

Inhoud

VERVOLG

East Sussex

50	Battle - Battle Abbey	156
51	Battle - Yesterday's World	158
52	Hurst Green - Merriments Gardens	160
53	Northiam - The Mill Toy and Pedal Car Museum	162
54	Northiam - Great Dixter House & Gardens	164
55	Rye - Wandeling door het stadscentrum	166
56	Hastings - The Stade	168
57	Hastings - Hastings Fishermen's Museum	170
58	Hastings - Hastings Fishermen's Museum	172
59	Hastings - Jerwood Gallery	174
59	Hastings - West Hill Lift & East Hill Lift	176
60	Bodiam - Bodiam Castle	178
61	Bexhill - Bexhill Museum	180
62	Burwash - Bateman's	182
63	Eastbourne - Seafront & Pier	184
64	Eastbourne - Beachy Head	186
65	Exceat - Seven Sisters Country Park	188
66	Brighton - Royal Pavilion	190
67	Brighton - Brighton Museum & Art Gallery	192

West Sussex

68	Chichester - Chichester Cathedral	194
69	Chichester - The Novium	196
70	Arundel - Arundel Castle	198
71	Arundel - Arundel Castle	200
71	Warminghurst - Church of the Holy Sepulchre	202

Surrey

72	Godalming - Phillips Memorial Park	204
73	Godalming - Phillips Memorial Park	206
73	Compton - Watts Gallery	208
74	Guildford - Boottocht(je) op de River Wey	210
75	Guildford - Guildford Cathedral	212
76	Guildford - Guildford Cathedral	214
76	East Clandon - Hatchlands	216
77	West Clandon - Clandon House & Park	218
78	Weybridge - Brooklands Museum	218
79	Wesley - RHS Garden Wisley	220

80	East Molesey - Hampton Court Palace	222
81	Chessington - Chessington World of Adventures	224

Hampshire

82	Romsey - Broadlands	226
83	Winchester - Winchester Cathedral	228
84	Portsmouth - Historic Dockyard (1)	230
85	Portsmouth - Historic Dockyard (2)	232
86	Portsmouth - Charles Dickens Birthplace Museum	234
87	Portsmouth - Spinnaker Tower	236
88	Southampton - SeaCity Museum	238
89	Southampton - Titanicwandering	240
90	Zuidwest-Hampshire - New Forest	242
91	Beaulieu - National Motor Museum	244
92	Chawton - Jane Austen's House Museum	246
93	Newbury - Highclere Castle	248

Isle of Wight

94	East Cowes - Osborne House	250
95	Carisbrooke - Carisbrooke Castle	252
96	Shanklin - Shanklin Chine	254
97	Sandown - Dinosaur Isle	256
98	Niton - St. Catherine's Lighthouse	260
99	Alum Bay - The Needles	262
100	P&O Ferries (Calais-Dover)	264

Register

Colofon en fotoverantwoording

268
272

Top 10

1

Dover Castle (Dover, Kent)

Een machtige burcht die je al van in Frankrijk ziet staan en waar ik maar niet op uitgekeken raak.

Meer info: tips 1 & 2

2

Osborne House (East Cowes, Isle of Wight)

Wie hier komt, snapt meteen waarom Queen Victoria en prins Albert hier zo graag kwamen en waarom dit plekje hen aan Napels deed denken. Meer info: tip 94

3

Hever Castle & Gardens (Hever, Kent)

Het kasteel vormt een prachtige combinatie met de sprookjesachtige tuin en de verhalen over Hendrik VIII en Anna Boleyn.

Meer info: tip 31

4

Hampton Court Palace (East Molesey, Surrey)

In Frankrijk hebben ze Versailles, in Engeland dit reusachtige en verrassende paleizencomplex. Zorg dat je een hele dag tijd hebt! Meer info: tip 80

5

Historic Dockyard (Portsmouth, Hampshire)

Een gigantisch complex en een toegangsticket waarmee je morgen nog eens kunt terugkomen. Pronkstukken: de Mary Rose en de HMS Victory!

Meer info: tips 84 & 85

Deze toppers zijn gekozen op basis van de historische belangrijkheid of het aparte karakter van de locatie. Misschien is het wel een verborgen parel of doodgewoon een plek waar het aangenaam toeven is.

Historic Dockyard (Chatham, Kent)

Een oorlogsschip, een duikboot, een driemaster, een touwslagerij, een indrukwekkend magazijn vol reddingsboten van de kustwacht en tijd te kort. Meer info: tip 20

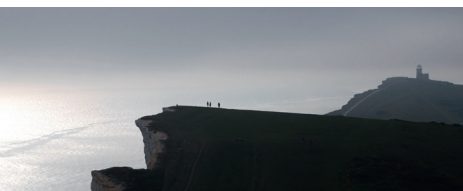
6

Varen met de Barge Greta (Whitstable, Kent)

Skipper Steve Norris neemt je op zijn historische zeilschip een hele dag mee in de monding van de Theems. Een belevenis! Meer info: tip 18

7

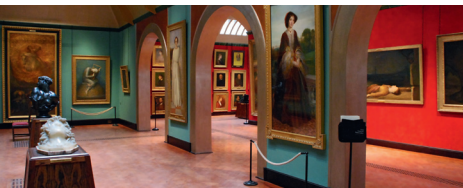

Beachy Head & Seven Sisters

(Eastbourne, East Sussex)

Angstaanjagend en mooi, of angstaanjagend mooi: dat zijn de wereldberoemde kliffen van East Sussex. Meer info: tip 64 & 65

8

Watts Gallery & Chapel (Compton, Surrey)

George Frederick Watts was een knap kunstenaar en Mary, zijn vrouw, bouwde een sensationele kapel in de stijl van de arts-and-craftsbeweging. Meer info: tip 73

9

Bateman's (Burwash, East Sussex)

Het mooie landhuis-met-tuin van schrijver Rudyard Kipling, met onverwachte hoekjes en hier en daar wat *Junglebook*.

Meer info: tip 62

10

Kent - White Cliffs Country

DICHTERBIJ ENGELAND BESTAAT NIET

Voor honderdduizenden bezoekers aan Engeland waren de kliffen van het graafschap Kent het eerste stukje Groot-Brittannië dat ze te zien kregen. Voor honderdduizenden bezoekers is dat vandaag nog steeds zo. Wie met de trein uit Calais vertrekt, kan maar hopen dat er aan het einde van de konijnenpijp wel degelijk Engels wordt gesproken, maar wie met de ferry komt, ziet gewoon waar hij naartoe vaart.

Haal het printje met het gedicht van Matthew Arnold (1822-1888) uit je zak en lees hardop voor:

*The sea is calm tonight.
The tide is full, the moon lies fair
Upon the straits -
on the French coast the light
Gleams and is gone;
the cliffs of England stand,
Glimmering and vast,
out in the tranquil bay.*

Veel verder dan de kliffen van Dover en omgeving hoeft je niet te gaan voor een eerste kennismaking met Kent. In een regio die we hier gemakshalve White Cliffs Country noemen, valt zoveel te beleven dat je met één lang weekend niet genoeg hebt om er de boel om te ploegen. Dover Castle kost je eigenlijk al meer dan een hele dag, de wandeling naar en een bezoek aan de vuur-

toren van South Foreland: een halve dag. En je moet tenslotte ook tijd maken om te genieten. Dat betekent van op de kliffen uren liggen kijken naar het verkeer in de haven van Dover en op het Kanaal, ijsjeslikkend kuieren op de promenade van Dover, er lunchen in The Hythe Bay Seafood Restaurant and Bar of in The Allotment, een onverwachte parel in een van de drukste winkelstraten van de stad. High tea in het hotel Wallett's Court in St. Margaret's-at-Cliffe: je moet het toch één keer in je leven gedaan hebben.

En wat je dus een keertje moet doen: op het dek van de ferry staan als die Dover nadert. En die machtige kliffen bekijken. In het westen, voorbij de haven, zie je nog net Shakespeare's Cliff, in het oosten gaan de kliffen voorbij St. Margaret's-at-Cliffe de hoek om. Tussenin: de haven, Dover Castle en de South Foreland vuurtoren. Eind 2012 slaagde de National Trust er met de hulp van het publiek in een ontbrekend stuk klif van 1,3 km te kopen, waardoor die hele rotspartij nu door hen wordt beheerd en weer voor een tijdje veilig is.

www.whitecliffscountry.org.uk
www.visitkent.co.uk

Dover Castle

EEN BURCHT MET EEN SLEUTELPOSITIE

DOVER

Uit welke richting je Dover ook benadert, van over zee of van de M20 of de A2, steeds wordt je aandacht getrokken door Dover Castle. **De burcht torent hoog boven de stad uit** en domineert het plaatje. Wie dat in zijn fototoestel wil vangen, moet zeker ook eens een wandeling maken op de Esplanade en Waterloo Crescent, de wandelpromenade bij het keienstrand. Een ander verrassend standpunt is Castle Street. Loop de straat helemaal naar beneden en draai je dan om. Knap, niet?

Strategisch belang

Hendrik II (1113-1189) heeft Dover Castle daar niet gebouwd voor de idyl-

lische plaatjes, maar voor de bijzondere en vooral strategische ligging. Hubert de Burgh (1175-1243), de eerste graaf van Kent, noemde Dover en zijn kasteel 'de sleutel tot Engeland'. Die **sleutelpositie** heeft Dover Castle minstens op militair vlak behouden tot WO II.

De eerste sporen van een soort bolwerk op de plek waar nu Dover Castle staat, dateren uit de ijzertijd. In de 1e eeuw bouwden de Romeinen er een *pharos*, een **vuurtoren**, die staat er vandaag nog altijd. Rond de 10e eeuw stampen de Angelen en de Saksen er een versterkt dorp uit de grond, waarvan de **kerk** (St. Mary-in-Castro) ook

nog steeds overeind staat. Kort na de Slag bij Hastings (1066) bouwde Willem de Veroveraar er een houten fort met aarden omwallingen.

Dover Castle zoals we het vandaag kennen – met zijn donjon en zijn vele vestingmuren en -wallen – is een product van de 12e eeuw en later. De kazernes die je binnen de omwallingen ziet (en waarvan er sommige al jaren leegstaan) dateren uit de 19e eeuw. Eén keer werd Dover Castle belegerd: in 1216, door prins Lodewijk van Frankrijk. Hij slaagde er niet in de burcht in te nemen.

Dover Castle is vlot te bereiken met de auto – je parkeert binnen de kasteelmuren – en wie als voetpassagier van de ferry komt, is er binnen de 20 minuten (en na een steile klim).

Dover Castle is een **reusachtig complex** waarvoor je beslist een volle dag moet uittrekken. Kom als de site open gaat en blijf tot ze weer sluit. Een ticket is niet goedkoop, maar als je er het maximum uit haalt, valt dat nog wel mee. Kies wel je moment uit. Tijdens de hoogdagen van de schoolreizen kun je hier letterlijk overrompeld worden door busladingen luidruchtige tieners.

Filips van de Elzas

Een bezoek aan Dover Castle begin je het best in het kleine museum aan de voet van de donjon, waar je met audiovisuele hoogstandjes snel wegwijs wordt gemaakt in de geschiedenis

van Dover Castle en zijn belangrijkste protagonisten. Vervolgens wacht de donjon zelf, een **indrukwekkende vierkante toren** van bijna 26 m hoog en met muren van soms wel 6,5 m dik. Historici, ontwerpers, artiesten en ambachtslieden hebben verschillende kamers van de toren heringericht zoals ze er moeten hebben uitgezien in 1184, toen Filips van de Elzas (1142-1191), graaf van Vlaanderen, op bezoek kwam. Goed om te weten voor ouders met (kleine) kinderen: op gezette tijdstippen wordt Dover Castle bevolkt door gekostumeerde acteurs; raadpleeg de website van English Heritage voor de precieze data.

Het hoogtepunt, letterlijk, is het dak van de donjon, vanwaar je een uitzicht van 360 graden hebt op de omgeving. Je ziet Dover, het verkeer op het Kanaal, Cap Gris Nez en Cap Blanc Nez in Frankrijk, en het hinterland en je begrijpt wat Hendrik II moet hebben verstaan onder 'strategische ligging'. Vanaf die **hoge uitkijkpost** kun je ook bepalen waar, beneden, je straks nog een kijkje wilt gaan nemen (zie volgend hoofdstuk).

Dover Castle
domineert
het uitzicht
op de stad.

INFORMATIE

 Dover Castle Castle Hill, Dover CT16 1HU / Geopend: dag. 10.00-18.00 u (april-juli), 9.30-18.00 u (aug.), 10.00-18.00 u (sept.), 10.00-17.00 u (okt.), za.-zo 10.00-16.00 u (nov.-maart), dag. 10.00-16.00 u (herfst- en krokusvakantie) / Toegang: £ 16,50-£ 9,90 / www.english-heritage.org.uk

The underground hospital & Operation Dynamo

SUSPENSE IN DE ONDERGRONDSE TUNNELS

DOVER

Er zijn binnen de muren van Dover Castle veel hoeken waar je een kijkje moet nemen. Een daarvan is de *admiralty lookout*, het uitkijksplatform over de haven van Dover en het Kanaal. Daar, bij het **standbeeld van viceadmiraal Bertram Ramsay** en wat artilleriegeschut, word je nog maar eens met de neus op het strategische belang van deze plek gedrukt.

Kalkstenen ondergrond

Ook van militair belang was de kalkstenen ondergrond waarop Dover Castle is gebouwd. Reeds in de 12e eeuw zag men er mogelijkheden voor **tunnels voor allerlei doeleinden**. Soms werden dergelijke tunnels tegen Dover Castle gebruikt. Tijdens de belegering van 1216 bijvoorbeeld groeven de Fransen een gang tot onder een van de vestingmuren, waardoor die in elkaar zakte.

Het huidige tunnelstelsel in de White Cliffs onder Dover Castle is hoofdzakelijk een product van de napoleontische tijd (1793-1815). Die tunnels kregen een bijzondere rol toebedeeld tijdens WO II: viceadmiraal Ramsay had er zijn hoofdkwartier, de Britse troepen brachten er een **communicatiecentrum** in onder en de tunnels huisvestten ook nog een strategische kamer, een keuken, slaapplekken voor soldaten en een militair hospitaal.

Je kunt dat tunnelstelsel onder Dover Castle bezoeken onder begeleiding. Afhankelijk van de drukte van de dag zul je daarvoor even (of wat langer) moeten aanschuiven.

De toegang tot het tunnelstelsel gaat langs twee deuren in wat op het eerste gezicht een ingegraven bunker lijkt. De linkse deur leidt naar *The underground hospital* – **niets voor mensen met claustrofobie!** Je maakt een bombardement mee, hoort geschreeuw van alle kanten en ruikt (!) de geuren van de tunnel: 'verse' stew in de keuken, ontsmettingsmiddelen in het hospitaal. Het communicatiecentrum spreekt tot de verbeelding. Hier schakelden tientallen telefonistes van het ene telefoongesprek naar het andere door snoeren in- en uit te pluggen; hier raltelden de telexmachines.

Slag om Duinkerke

Als je ogen weer aan het daglicht gewend zijn, kun je aanschuiven bij de rechtse deur voor een 'attractie' die pas in 2011 openging: Operation Dynamo. Hier wordt met een verbluffend audiovisueel spel *Operatie Dynamo* uit de doeken gedaan, de evacuatie van Duinkerke in mei 1940. Britse troepen waren bij de Slag om Duinkerke omsingeld geraakt door de Duitsers. In de dynamokamer in de tunnels onder Dover Castle (vandaar de naam Operatie Dynamo)

beraamden viceadmiraal Ramsay en zijn staf een gedurfde evacuatie. Tussen 26 mei en 4 juni 1940 werden 40 Britse en Franse torpedojagers plus andere militaire schepen, vrachtschepen en talloze privévaartuigen (van vissersboten tot plezierschepjes) ingezet om de omsingelde troepen te evacueren. Die **vloot van om en bij de 900 vaartuigen** slaagde erin om daar welgeteld 338.226 militairen weg te halen. Een kleine 200.000 waren Britten, de rest hoofdzakelijk Fransen. In de *war tunnels*, 26 m onder de begane grond, wandel je letterlijk van de ene scène van Operation Dynamo in de

andere. Het begint met een toespraak van eerste minister Neville Chamberlain over de dreigende oorlog en door de luidsprekers klinkt *In the mood* van Glenn Miller. Daarna is het bittere ernst. Als je Operatie Dynamo overleefd hebt, volgt nog een kleine maar zeer interessante fototentoonstelling over het dagelijkse leven in Dover tijdens WO II en kom je nog even in de zogenaamde *plotting room*, waar strategen en hun helpers de pionnen op het schaakbord – in dit geval: een kaart van Europa – zetten.

In de onder-
grondse tunnels
is WO II
zeer nabij.

INFORMATIE

📍 **Dover Castle** Castle Hill, Dover CT16 1HU / Geopend: dag. 10.00-18.00 u (april-juli), 9.30-18.00 u (aug.), 10.00-18.00 u (sept.), 10.00-17.00 u (okt.), za-zo 10.00-16.00 u (nov.-maart), dag. 10.00-16.00 u (herfst- en krokusvakantie) / Toegang: £ 16,50-£ 9,90 / www.english-heritage.org.uk

Dover Museum is geen spectaculair museum, maar de talloze *petites histoires* maken een bezoek zeker de moeite waard. Je toer begint op de benedenverdieping met een verhaal over het stenen en het ijzeren tijdperk, en over de Romeinen. In het jaar 200 was Dover de havenstad op de Britse eilanden die het dichtst bij Rome lag. Er zijn van die Romeinse tijd wat dingen overgebleven: het Romeinse huis in New Street (zie de pagina hiernaast), een Jupiterhoofdje dat in 1915 in Market Lane werd gevonden en het beeldje van de zogenaamde **Deal Man**, in 1986 gevonden in het enkele kilometers verderop gelegen Deal.

Schrijvers over Dover

In een wat ongelukkig ingericht tussenzaaltje staat een display van de White Cliffs Metal Detecting Club, een vereniging van volwassen mannen en vrouwen die op gezette tijden met **metaaldetectoren** aan de slag gaan en al heel wat uit de Doverse ondergrond hebben gehaald: antieke gespen, munten, sleutels, mantelspelden ...

Onderweg naar de eerste verdieping leer je wat over auteurs die Dover in hun verhalen, gedichten of toneelstukken een rol(letje) hebben toebedeeld, onder wie Charles Dickens, William Shakespeare, Ian Fleming, Lord Byron en Noël Coward.

Raid op Zeebrugge

Op de tweede verdieping is op enkele knap gemaakte maquettes te zien hoe Dover zich aan de monding van **de rivier Dour** heeft opgewerkt tot een haven van formaat aan een van de drukste scheepsroutes ter wereld. Er wordt ook stilgestaan bij het strategische belang van Dover. **Op 23 april 1918 werd vanuit Dover een raid uitgevoerd op Zeebrugge**, met als doel de Duitsers te verhinderen nog langer via Zeebrugge het binnenland binnen te varen. Percy F. Westerman schreef er in 1928 een avonturenroman over: *The Thick of the Fray at Zeebrugge*.

THE ROMAN PAINTED HOUSE

In 1971 werd in New Street in Dover een vrij intact Romeins huis bovengesplit. De vondst was belangrijk omdat in het huis muurschilderingen werden ontdekt, de grootste ooit gevonden ten noorden van de Alpen. In 1977 ging The Roman Painted House open voor het publiek. Sindsdien wordt het gerund door alleen maar vrijwilligers.

📍 **The Roman Painted House** New Street, Dover CT17 9AJ / Geopend: di.-za. 10.00-17.00 u en zo. 13.00-17.00 u (paasvakantie), di. en za. 10.00-17.00 (paasvakantie-mei), di.-za. 10.00-17.00 en zo. 13.00-17.00 u (juni-sept.) / Toegang: £ 3,00-£ 2,00 / www.theromanpaintedhouse.co.uk

Gedurende WO II lag Dover op de frontline. Wie zich in dat aspect van de geschiedenis van Dover wil verdiepen, moet zeker in Dover Castle langs.

Kanaal oversteken

Dover Museum heeft nog enkele interessante displays in petto. Zo wordt er in de sectie Civic Life (het burgerleven) wat aandacht besteed aan ene Thomas Longley, eigenaar van de Star Inn in Dover en met zijn 269 kg in 1901 uitgeroepen tot **zwaarste man van Groot-Brittannië**. Drie jaar later was hij dood en waren er twaalf dragers nodig om zijn lijk te torsen.

Nog een boeiende sectie is die waar het verhaal wordt verteld van de ontwikkeling van de **ferryverbindingen tussen Dover en het Europese vasteland**, en vooral ook van de zogenaamde crazy crossings; je hebt geen idee op

welke manieren men zoal heeft geprobeerd die zee-engte over te steken! Kers op de taart van Dover Museum is **The Dover Bronze Age Boat**, een bijzonder goed bewaard gebleven houten boot uit 1550 voor Christus die in 1992 werd ontdekt bij bouwwerkzaamheden in Townwall Street. Wetenschappers hebben uitgevlooid dat de roei-boot maximaal 20 bemanningsleden telde, een vracht tot 3 ton kon vervoeren en nooit ver uit de kust voer. De boot wordt in aangepaste klimatologische omstandigheden bewaard, waardoor je hem niet optimaal kunt bekijken, laat staan fotograferen.

Quizvraagje voor wie tijdens zijn bezoek goed heeft opgelet. Hoe wordt een inwoner van Dover genoemd? (Antwoord: een Dovorian.)

Pronkstuk van het Dover Museum is een boot uit het bronzen tijdperk.

INFORMATIE

📍 **Dover Museum** Market Square, Dover CT16 1PB / Geopend: ma.-za. 10.00-17.00 u (hele jaar door) en zo. 10.00-15.00 u (april-sept.) / Toegang: £ 3,50-£ 2,50 / www.dovermuseum.co.uk